

К 7/П 76

120000869084

ВАСКА ПОПОВА - БАЛАРЕВА 1902 - 1979

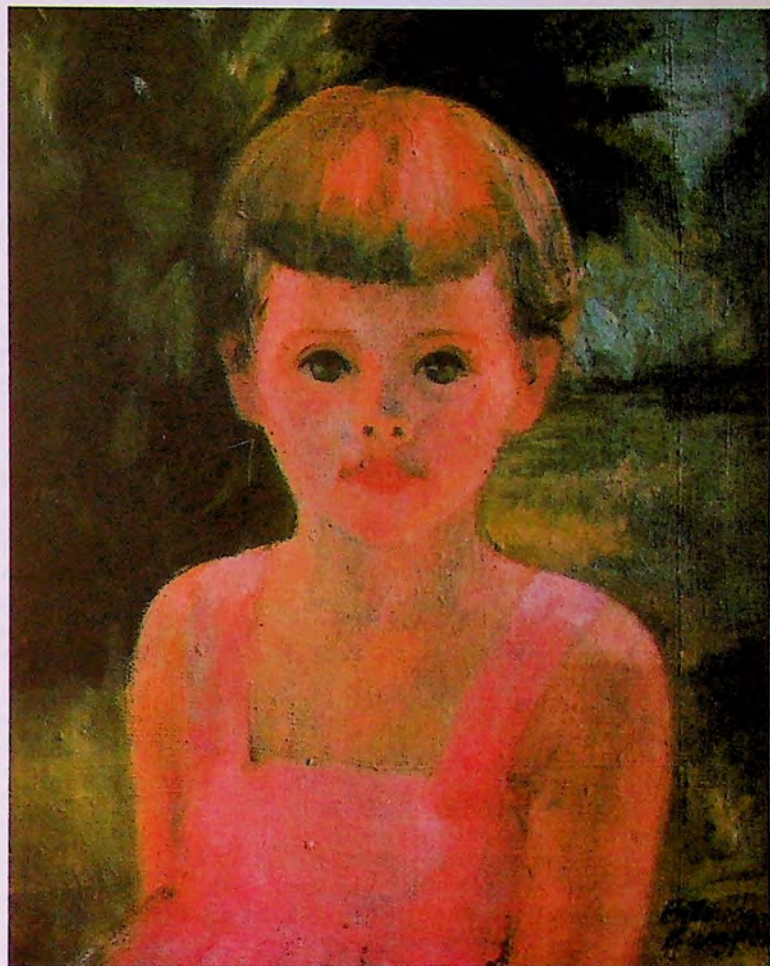
K $\frac{7}{1786}$

1902 - 1979

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000869084

Портрет на Верчето
1958

ВАСКА
ПОПОВА - БАЛАРЕВА

36922

Невени
1952

ВАСКА ПОПОВА – БАЛАРЕВА

- 1902 Родена на 7 април в град Русе
- 1921 Постъпва в Художествената академия в София да следва живопис при професор Никола Маринов
- 1927 Завършва Художествената академия
- 1927 Първо участие в обща художествена изложба. От 1927 до 1962 година участва редовно в Общите художествени изложби и в Изложбите на жените-художници
- 1929 Заминава за Италия, където след конкурс се записва да следва последен курс на Художествената академия в Рим при професор Коромалди
- 1930 Завършва успешно Художествената академия в Рим
- 1930 Първо участие в художествена изложба в чужбина – Рим, Италия
- 1946 Става редовен член на Съюза на художниците в България
- 1949 Първо участие в изложба с приложна работа – гравирен кожен бележник. От 1949 до 1976 година участва редовно в изложбите на приложните изкуства
- 1967 Наградена с орден "Кирил и Методий" – втора степен
- 1972 Наградена с орден "Кирил и Методий" – втора степен
- 1979 Починала на 3 август в София.

Без вече тя самата да е между нас, още една наша художничка навърши своите осемдесет години, заедно с още цяла група други от "родените в началото на века", от които живите са все по-малко, и които вече стават история. Да, история и за бъдещите поколения, история дори не само за сегашните най-млади, но и по-млади.

Но за тези — независимо от възрастта им — които са свидетели на творчеството, на живота на художничката това преминаване в историята — върху страниците на енциклопедията или чрез картините по стените на галериите или у различните колекционери, тази трансформация на живия доскоро човек в неговото дело, единственото, което всъщност ще остане от него — е нещо болезнено метафизично и много, много трудно за разбиране.

Тук не става дума за екзистенциално трагизиране на законите на живота и на изкуството, които може да си имат своите абсурди — по-силни от нашето съзнание. Тези мисли са породени от конкретния спомен за Васка Баларева, свързан и с нейните картини, а още повече и с обстановката, в която в продължение на няколко десетки години те са били създавани — онова ателие на бул. "Патриарх Евтимий", част от нейния дом, което наред със самотното творческо съсредоточение помни разпалените спорове, живите дискусии на мнозина от "родените в началото на века" от времето на тяхната младост, а по-късно и зрялост.

Всичко това — живата художничка, нейното дело, нейната работа — носят в себе си атмосферата на нещо неповторимо и хармонично. Конфликтите на историята и на отделния човешки живот сякаш не влияят на това творчество. То е по-скоро жизнелюбиво, отколкото жизнерадостно — чуждо

е на лесния ентузиазъм и не уважава нетрайните състояния.

Предпочитанията към установеното водят художничката към тесен кръг от сюжети — много натюрморти, още повече цветя, много портрети. Трайната привързаност към едни и същи неща не значи нито стереотип, нито ограниченост на впечатленията и преживяванията. Та цветята са винаги толкова различни, натюрмортите търпят безброй комбинации, а хората, ако се изучават добре и точно, ако се портретуват изчерпателно и добросъвестно, са всеки един за себе си отделен живописен проблем, творчески свят, душевен мир.

Всички портрети на Баларева са изградени с много голяма вещина, с професионализъм, достоен за Никола Маринов и най-добрите му ученици, с кул-

Гаврош
1929

тура — изхождаща от нашите значителни традиции и допълнено с познаването на голямото изкуство в другите страни, с обучението в Римската художествена академия. Тази солидност, която така респектира, е качеството на живописното изграждане. Иначе художниката макар и възискателна е доброжелателна към портретуваните. Тя не ги идеализира и е деликатна и същевременно категорична в установяването на характера. Но всъщност е явно, че при цялата богата галерия от портретувани, художниката винаги е избирала да ѝ позират хора с характер, интересни и достойни за уважение. И тъкмо това уважение отива на първи план, като нещо по-ценно или най-малкото по-трайно от другите чувства: ето още една проява на трайното.

Така солидността, от една страна е белег на вярата в изкуството, а от друга — неотменен признак на дълбока вяра в човека и човечността; вяра, която не се демонстрира, но която откриваме в смисъла на всяко творческо начинание.

Всеки добър художник всъщност живее и остава с удовлетворението, че ще се превърне в някаква част или частица от историята на изкуството, че творбите му ще се превърнат в преграда, предотвратяваща най-неумолимото от проявленията на времето — забравата. Картините на Васка Баларева са намерили впрочем своето достойно място в редица галерии у нас, в много колекции у нас и в чужбина.

Приложните творби от кожа, каквито художниката създаваше успешно през последните двесте десетилетия, имат своето значение като образци на декоративното чувство, с вложените в тях вкус и функционален замисъл. Друг дял на историята — този на приложните изкуства ще подчертае значението на Васка Баларева като пионер и основоположник на съвременната българска школа на това старо приложно изкуство, така присъщо на българина.

В изложбата са показани само живописни работи и това е достатъчно, въпреки че можеше да има и приложни работи, рисунки, акварели, документация и пр. Показани са всъщност толкова много избрани творби, които дават най-точна представа за характера и възможностите на художниката. Тази представа носи в себе си нещо вече монументално и по същество нямащо нужда от повече подробности. Това, което е трайно, няма сякаш нужда от повече пояснения.

Димитър Г. Димитров

Портрет на момче
1929

Натюрморт с дыни
1952

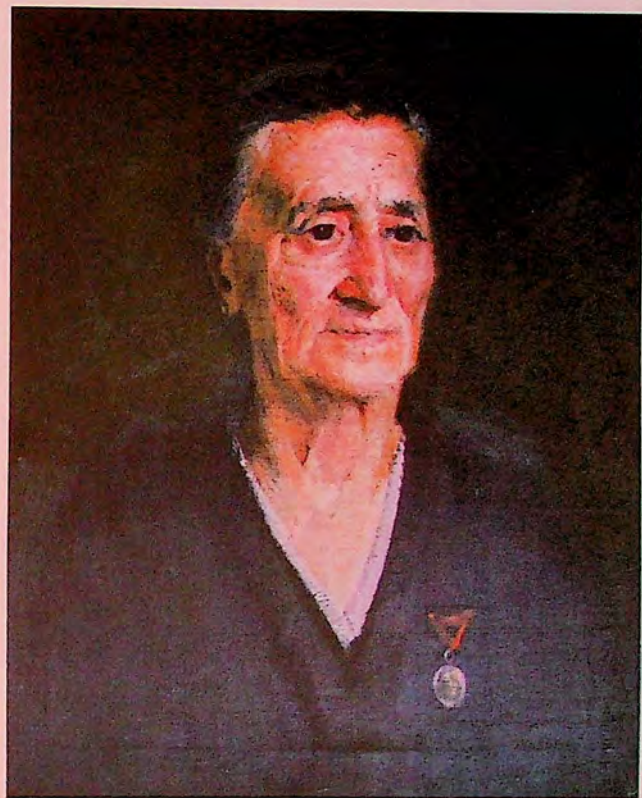

Детски портрет
с мече — 1938

Портрет на Сееда
1933

Портрет на
майка-героиня
1972

Портрет на
Зоя Паприкова
1950

Нарциси
1955

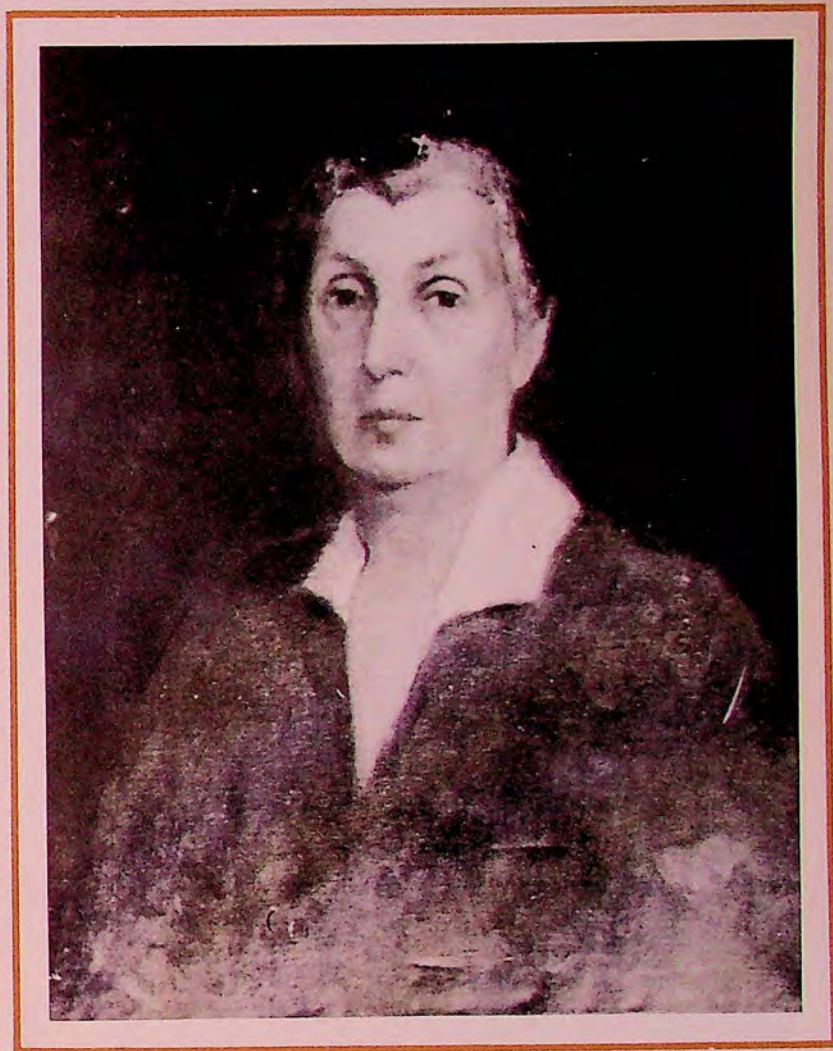
Портрет на
Фердо Стоименов
1952

Портрет на Лалка
1942

Майка ми
1932

Портрет на Е. П.
1960

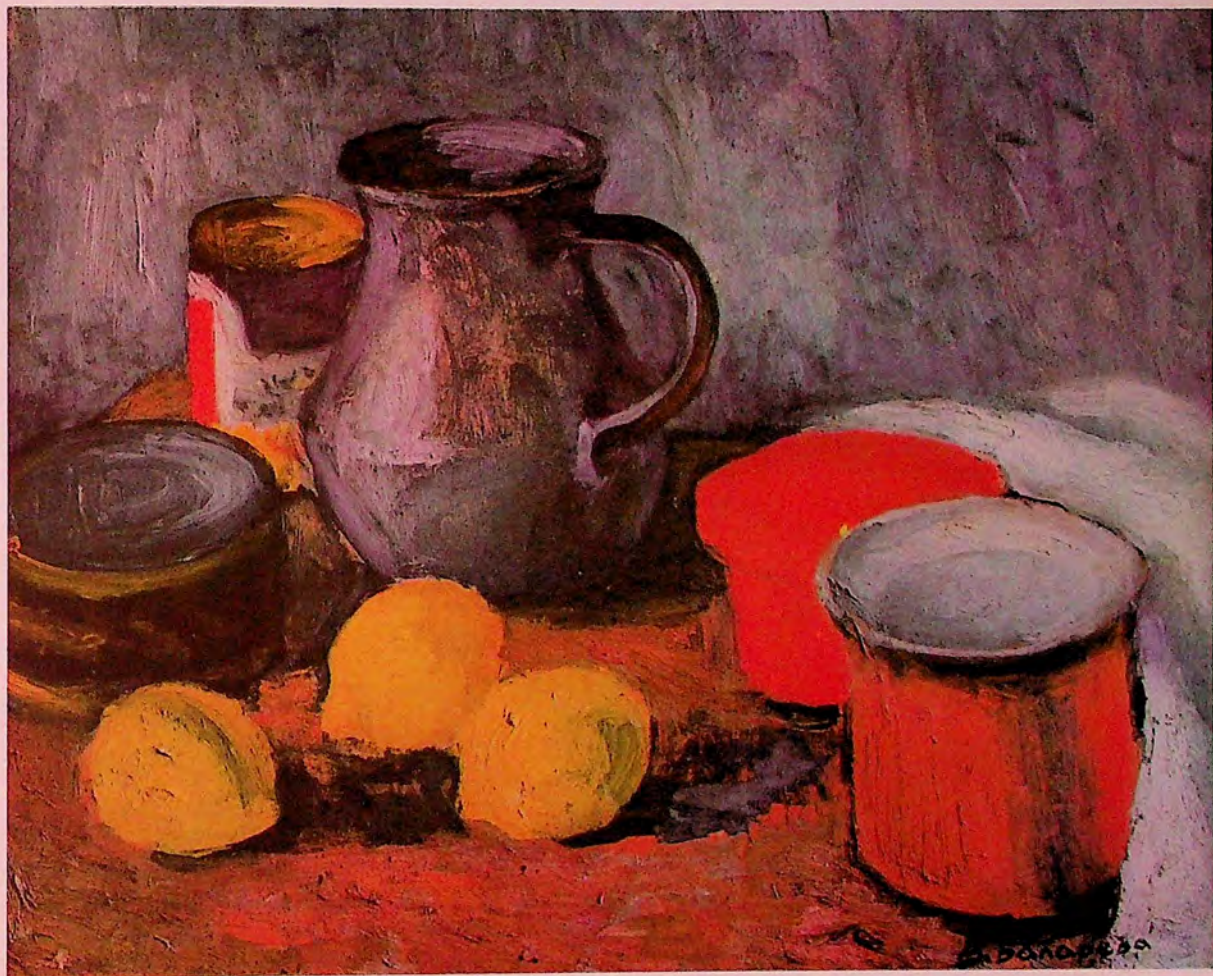

Дамски портрет
1959

Гладачка
1948

Натюрморт с лимонами
1958

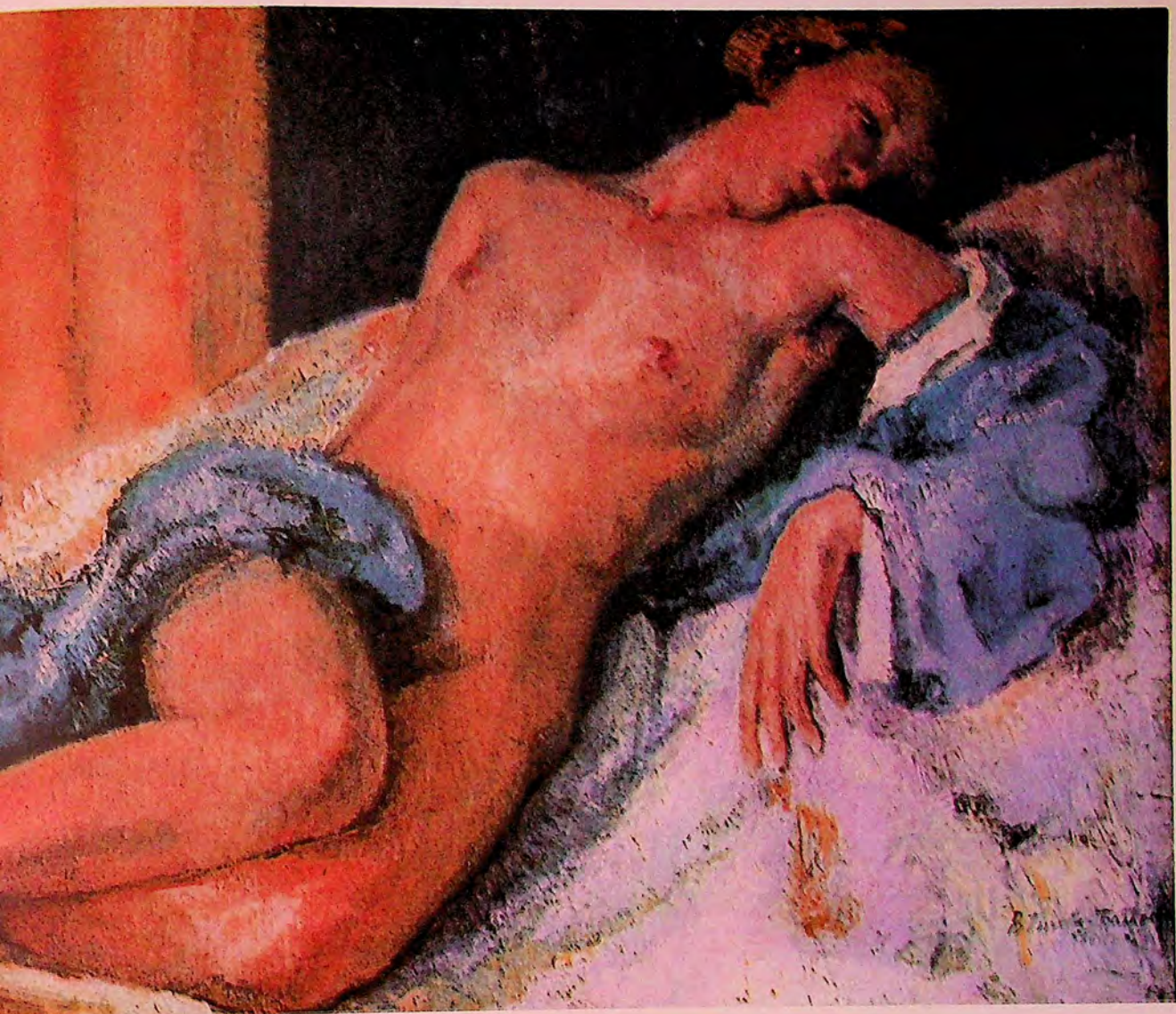

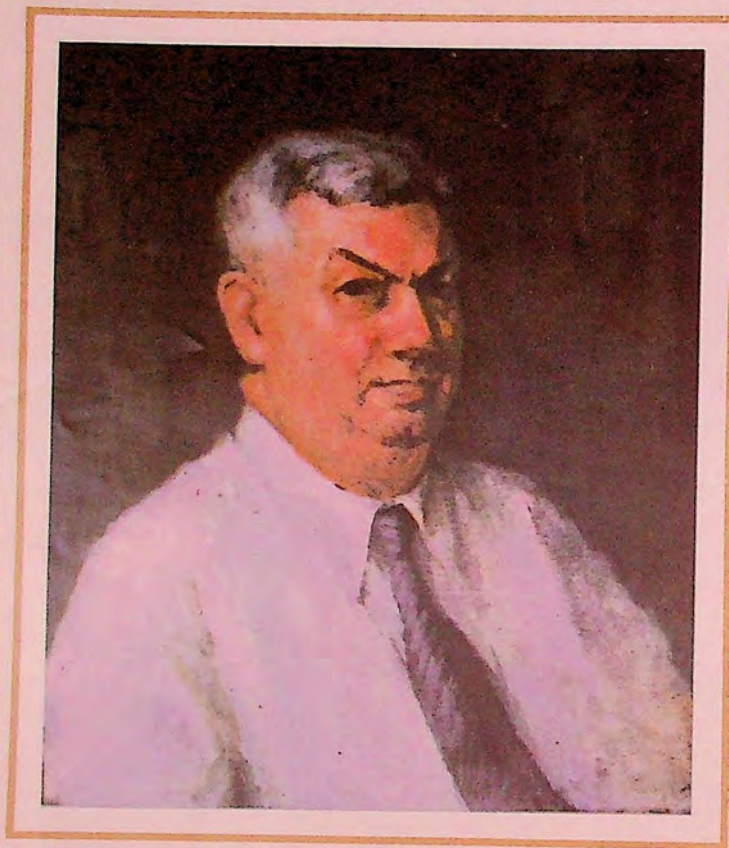
Цвета в
бяла кана
1970

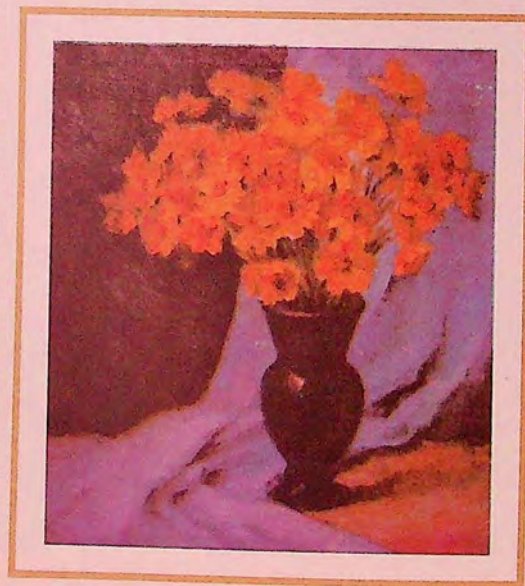
Голо тяло
1934

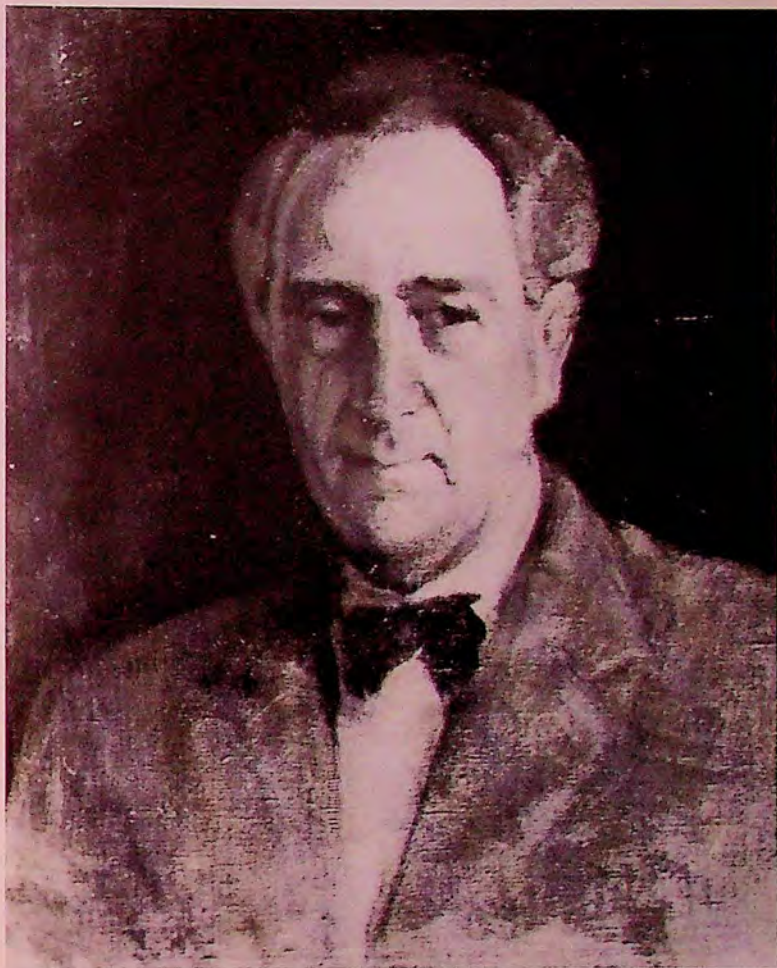

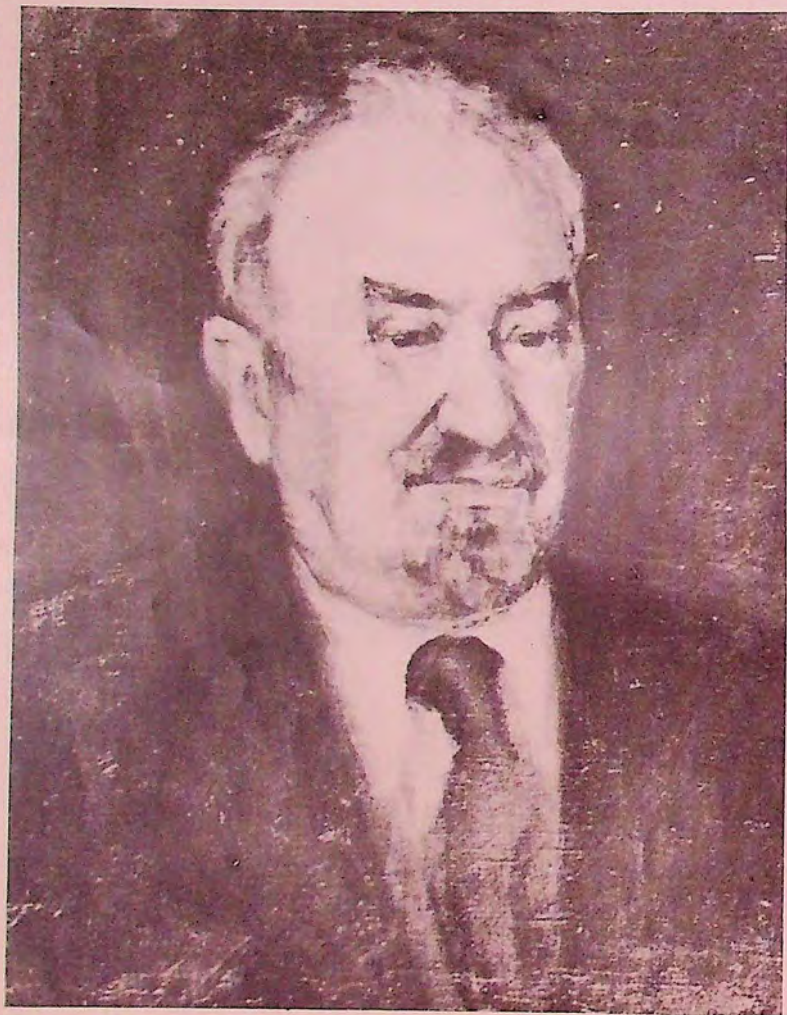
Портрет на
Петко Атанасов
1949

Жълти цветя
1962

Портрет на
Стефан Македонски
1949

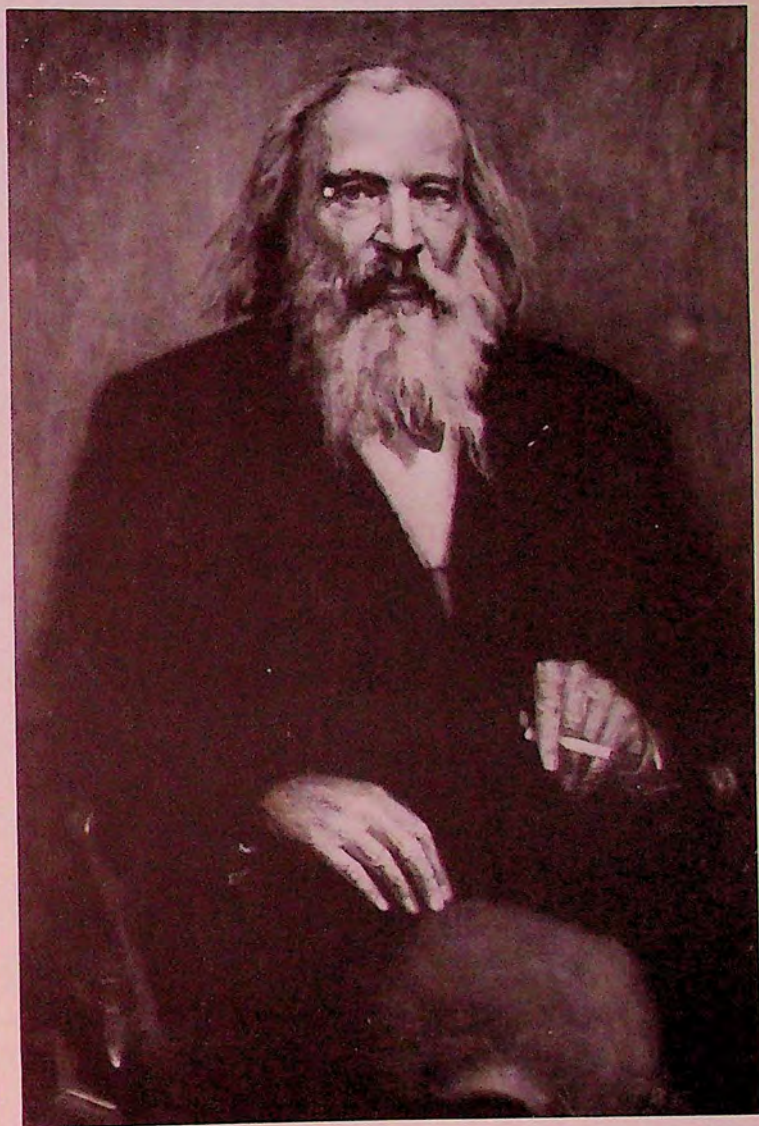
Портрет на
Константин поп Русинов
1948

Баща ми
1937

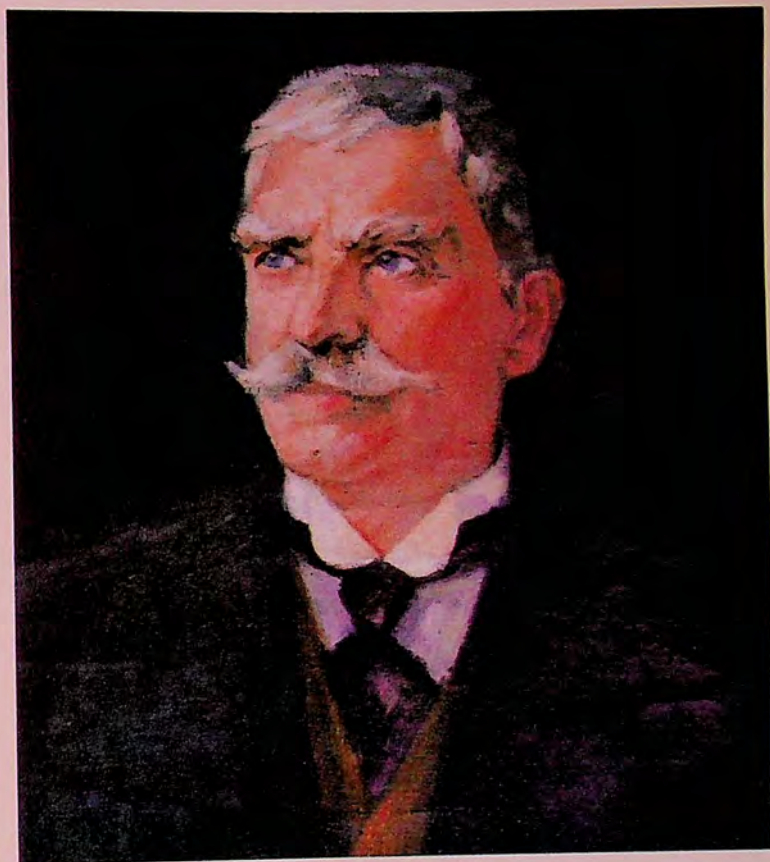
Натюрморт с діюли
1934

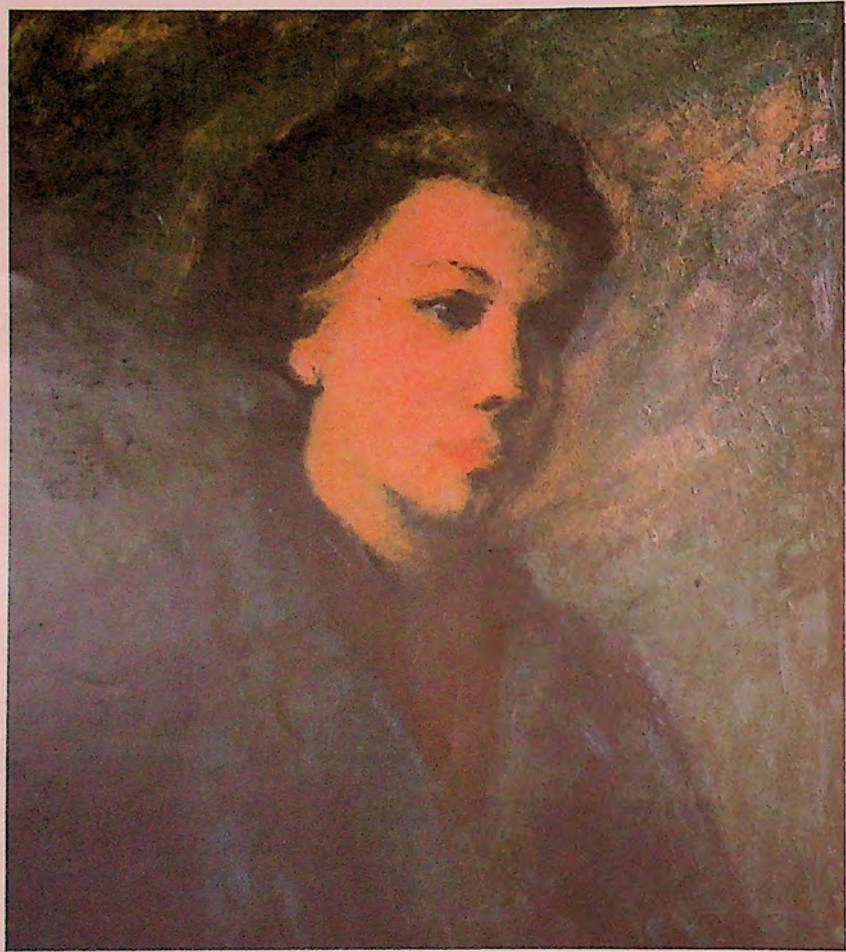
Д. И. Менделеев
1954

Портрет на
Младен Исаяев
1948

Иван Вазов
1956

Портрет на момиче
1958

Портрет на момиче
1957

Дамски портрет
1962

Циганка
1928

Натюрморт с камби
1938

1. Младеж. 1926. М.б., пл., 38 x 45 см
2. Старец. 1927. М.б., картон, 33 x 46 см
3. Акт. 1927. М.б., пл., 66 x 93 см
4. Омайничета. 1928. М.б., пл.
5. Портрет на старец. 1928. М.б., пл., 31 x 45 см
6. Мъжки портрет. 1928. М.б., пл., 31 x 45 см
7. Циганка. 1928. М.б., 28 x 33 см
8. Портрет на момче. 1929. М.б., пл., 50 x 57 см
9. Гаврош. 1929. М.б., пл., 30 x 42 см
10. Акт. 1930. М.б., пл.
11. Автопортрет. 1931. М.б., пл., 53 x 67 см
12. Сестра ми. 1931. М.б., пл., 63 x 78 см
13. Майка ми. 1932. М.б., пл., 59 x 75 см
14. Портрет на Севда. 1933. М.б., картон, 40 x 50 см
15. Автопортрет. 1933. Пастел, картон 25 x 38 см
16. Натюрморт с дюли. 1934. М.б., пл., 100 x 80 см
17. Голо тяло. 1934. М.б., пл., 102 x 68 см
18. Натюрморт. 1934. М.б., пл.
19. Портрет на Светла. 1936. М.б., пл., 50 x 55 см
20. Баща ми. 1937. М.б., пл., 57 x 65 см
21. Портрет на Р.П. 1937. М.б., пл., 100 x 80 см
22. Натюрморт. 1937. М.б., пл.
23. Детски портрет с мече. 1938. М.б., пл., 65 x 80 см
24. Натюрморт с камби. 1938. М.б., пл., 76 x 56 см
25. Съпругът ми. 1938. М.б., пл., 80 x 95 см
26. Натюрморт с портокали. 1939. М.б., пл.
27. Натюрморт. 1940. М.б., пл.
28. Портрет на Софи. 1941. М.б., пл., 60 x 75 см
29. Портрет на Лалка. 1942. М.б., пл., 64 x 76 см
30. Слънчогледи. 1942. М.б., пл., 40 x 52 см
31. Рози. 1943. М.б., пл., 34 x 41 см
32. Портрет на Таничка. 1943. М.б., пл., 65 x 76 см
33. Синът ми. 1946. М.б., пл., 38 x 46 см
34. Момиче с книга. 1946. М.б., пл., 54 x 64 см
35. Натюрморт. 1946. М.б., пл., 39 x 48 см
36. Портрет на Любомир Пипков. 1947. М.б., пл., 43 x 57 см
37. Портрет на Й. М. 1947. М.б., пл., 50 x 55 см
38. Портрет на Младен Исаев. 1948. М.б., пл., 48 x 52 см
39. Портрет на Константин поп Русинов. 1948. М.б., пл., 43 x 53 см
40. Селско момиче. 1948. М.б., картон, 28 x 40 см
41. Гладачка. 1948. М.б., картон, 45 x 55 см
42. Георги Димитров при пионерчетата. 1949. М.б., пл., 80 x 99 см

*Натюрморт с нар
1969*

43. Портрет на Петко Атанасов. 1949. М.б., пл., 50 x 60 см
44. Портрет на Стефан Македонски. 1949. М.б., пл., 45 x 58 см
45. Портрет на Зоя Паприкова. 1950. М.б., картон, 43 x 52 см
46. Портрет на Софи. 1950. М.б., пл., 50 x 55 см
47. Автопортрет. 1950. М.б., картон, 39 x 48 см
48. Голо тяло. 1951. М.б., пл., 65 x 80 см
49. Голо тяло. 1951. М.б., пл., 53 x 79 см
50. Натюрморт с чесън. 1951. М.б., пл., 55 x 46 см
51. Цветя. 1951. М.б., пл., 38 x 44 см
52. Портрет на Фердо Стоименов. 1952. М.б., пл. 63 x 78 см
53. Натюрморт с дюли. 1952. М.б., картон, 61 x 52 см
54. Голо тяло. 1952. М.б., пл., 57 x 65 см
55. Невени. 1952. М.б., картон, 35 x 50 см
56. Георги Димитров. 1953. М.б., пл., 66 x 85 см
57. Портрет на Милка. 1953. М.б., картон, 54 x 68 см

58. Рози. 1953. М.б., картон, 44 x 53 см
59. Д. И. Менделеев. 1954. М.б., пл., 80 x 122 см
60. Голо тяло. 1954. М.б., пл., 60 x 70 см
61. Портрет на Гьончо Белев. 1955. М.б., пл.
62. Разсипани цветя. 1955. М.б., пл., 45 x 32 см
63. Нарциси. 1955. М.б., пл., 43 x 52 см
64. В ателието. 1956. М.б., картон, 36 x 50 см
65. Иван Вазов. 1956. М.б., пл., 57 x 65 см
66. Цветя. 1956. М.б., пл., 37 x 45 см
67. Портрет на Кирил Петров. 1956. М.б., пл., 33 x 42 см
68. Натюрморт. 1956. М.б., картон, 60 x 42 см
69. Интериор. 1956. М.б., пл., 48 x 60 см
70. Крондир с ябълки в зелено. 1957. М.б., пл. 52 x 45 см
71. Крондир с ябълки в синьо. 1957. М.б., картон, 60 x 46 см
72. Натюрморт. 1957. М.б., картон, 62 x 42 см
73. Портрет на момиче. 1957. М.б., пл., 50 x 61 см
74. Цветя. 1957. М.б., пл., 46 x 56 см

Гравюра върху кожа
папка

